

Katedra stříhové skladby

Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské / magisterské

Autor/ka práce: **Timotej Rajniš**

Název práce: **Stylová analýza disparity ve filmu Zatmění (1962)**

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): MgA. Adam Brothánek

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce: A

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu: A

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu: A

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce: B

Jazyková a stylistická úroveň práce: B

Dodržení citační normy: A

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava: A

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru: A

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F) : A

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Teoretická bakalářská práce Timoteje Rajniše je výjimečná a nadprůměrná v mnoha ohledech. Množstvím studované literatury počínaje, volbou tématu konče, autor vzhlíží na místa nejvyšší, k metafyzickému účinku kinematografického díla. Neztrácí se v abstraktních dojmech, ani v teoretickém čarování, ale cílevědomě hledá způsob, jakým filmové dílo může divákovy otevřít brány k n-tým dimenzím. Film *Zatmění* Michelangela Antonioniho pak autorovi slouží jako důkaz takové schopnosti filmového díla, a je zvláštním paradoxem, že Antonioni dosahuje těchto výšin artikulací duchovní prázdnoty, existenciální úzkosti či režisérovými slovy "nemocností emočního života", kterou mnohým přináší moderní doba.

Hlavní oporou analýzy filmu je teorie transcendentálního stylu Paula Schradera a její tři základní pojmy: disparita, každodennost, stáze. Všechny tři pojmy autor práce vysvětluje na konkrétních příkladech z filmu *Zatmění* a prokazuje jejich užitečnost pro hlubší zkoumání struktur tohoto díla. Dokáže přesně definovat prostředky, kterými Antonioni vyjadřuje emocionální rozpor postav a jejich prostředí, ať už jde o způsob hereckého výrazu a akce, kompozice záběru, volbu rekvizit, lokací atd.

Do dějin Katedry stříhové skladby pak autor textu vstupuje vytvořením vlastního inovativního pojmu "vnitřní okolí", který představuje niterně-symbolický prostor, externalizovanou duši postavy. Ve filmu *Zatmění* dokonce objevuje dvě "vnitřní okolí" ve vzájemném konfliktu, který ve výsledku podporuje motiv nemožnosti porozumnění mezi Vittorií a Pierem. Přeznívání záběrů a scén poté, co je postavy opustí, vede dle autora práce k objektivizaci, rozpuštění emocionálního i dramatického vrcholu scény a "přerámování pozornosti" právě k "vnitřnímu okolí". V závěrečné scéně sice postavy fyzicky chybí, jsou přítomny pouze symbolicky skrze svá "vnitřní okolí", čímž je jejich absence umocněna. Dějové očekávání zůstává nenaplněno, disparita zůstává nevyřešena, je akceptována jako osudová součást světa a transcendována.

Závěrem jen malá připomínka. Porozumnění textu by prospěla systematictější práce s pojmy okolí, prostředí, svět, situace. Jejich současné nadužívání může vést k neprohlédnutí textu, když je například "disparita" pojmenována jako nesoulad s okolím (avšak nikoli tím vnitřním okolím). Srozumitelnosti textu neprospívá ani nadužívání Schraderova termínu "nesoulad" (disunity), který by mohl být používán pouze v přímém vztahu k disparitě (dle Schraderovi definice se jedná o nesoulad vnější, tedy mezi postavou a prostředím) a v ostatních případech volit pojmy konflikt, střet či rozpor (např. vnitřní konflikt postavy).

Autor prokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti, jeho práce nadstandardně splňuje požadavky kladené na diplomové práce.

Doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A.

Datum: 31. srpna 2022

Podpis: